

Vergaderjaar 2019–2020

30 806

Onbemande vliegtuigen (UAV)

Nr. 52

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 31 januari 2020

Inleiding

Defensie staat aan de vooravond van invoering van de MQ-9 Reaper, zoals gemeld in de Kamerbrief «Verwervingsvoorbereiding project MALE UAV» d.d. 8 juni 2018 (Kamerstuk 30 806, nr. 47). Met de motie van het lid Bosman c.s. d.d. 7 november 2019 (Kamerstuk 35 300 X, nr. 23) vraagt uw Kamer geïnformeerd te worden of de behoeftestelling aangepast dient te worden teneinde de Reaper te bewapenen. In deze brief zal ik ingaan op de invulling van de voorgenoemde motie.

Achtergrond

De huidige behoeftestelling van het project *Medium Altitude Long Endurance Unmanned Aerial Vehicle* (MALE UAV) heeft als primaire focus het versterken van de inlichtingencapaciteit. Deze behoefte waarover uw Kamer is geïnformeerd met de A-brief (Kamerstuk 30 806, nr. 10) in 2011, is tot op de dag van vandaag relevant en is derhalve in de basis onveranderd. Nu de invoer van het systeem aanstaande is en het planmatig een levensduur heeft van 20 jaar, is het net als bij andere wapensystemen desalniettemin noodzakelijk dat Defensie nieuwe inzetmogelijkheden blijft onderzoeken om relevant te blijven. Hierbij kan in de toekomst gedacht worden aan gebruik van nieuwe sensoren, het vergroten van de inzetduur, maar ook aan bewappende inzet.

Huidig project

Op dit moment is het bewapenen van de MQ-9 niet aan de orde en derhalve is bewapening nog niet opgenomen in de defensieplannen. De hoofdfocus van Defensie is het tijdig verwerven van de vier MALE UAV-toestellen met sensoren en grondstations van waaruit de toestellen worden bediend conform de gestelde behoefte waarover uw Kamer is geïnformeerd (Kamerstuk 30 806, nr. 10 en Kamerstuk 30 806, nr. 47).

Aansluitend richt Defensie zich op de operationele ingebruikname van het systeem vanaf 2021.

Bewapenen van de MQ-9 Reaper

Defensie onderkent de operationele voordelen van het bewapenen van de MQ-9 Reaper. Zo vergroot de combinatie van het langdurig kunnen inzetten van waarnemings- en aanvalsmiddelen op hetzelfde platform de snelheid en flexibiliteit van handelen van de krijgsmacht. Tegelijkertijd levert dit een krachtige capaciteit op het gebied van het beschermen van eigen of coalitietroepen. Huidige ervaringen met de inzet van de Nederlandse *Processing, Exploitation and Dissemination* (PED)-capaciteit van 306 Squadron geven inzicht in de mogelijkheden en beperkingen van onbewapende operaties. Zo bieden tijdkritische inlichtingen verkregen uit onbewapende missies handelingsperspectief. Met een bewapend platform kan hier adequaat op gereageerd worden. Daarbij is het van belang te vermelden dat wapeninzet vanaf een MQ-9 Reaper technisch gezien niet anders is dan van welk ander bemand aanvalsplatform dan ook: het is geen autonoom wapen en in alle gevallen beslist gekwalificeerd personeel om tot inzet over te gaan binnen de relevante wet- en regelgeving en waarbij wordt voldaan aan de geldende *rules of engagement*.

Vervolgstappen

Zoals vermeld is bewapening van de Nederlandse MQ-9 Reaper op dit moment niet opgenomen in de defensieplannen, maar de bewapening van het systeem is technisch mogelijk. Vanwege het belang van doorontwikkeling en de operationele meerwaarde onderzoekt Defensie momenteel wel de concrete mogelijkheden en kosten van verschillende doorgroeimogelijkheden van de MQ-9 Reaper, waaronder ook bewapening van het systeem. Hiervoor zal Defensie als *Foreign Military Sales* klant in de komende maanden informatie inwinnen bij de desbetreffende Amerikaanse overheidsinstanties.

Indien in de toekomst een daadwerkelijke behoeftestelling bestaat voor bewapening van de MQ-9 Reaper, dan wordt u daarover geïnformeerd conform de afspraken met uw Kamer aangaande het Defensie materieelproces.

De Staatssecretaris van Defensie,
B. Visser